

COMORBIDITĂȚI ENDOCRINE LA PACIENȚII CU TULBURARE AFECTIVĂ BIPOLARĂ

Mihaela Sacuțanu, Valentin Oprea

Conducător științific: Valentin Oprea

Catedra de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie, USMF
„Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Tulburarea afectivă bipolară a fost descrisă ca o maladie psihică severă, recurentă, cronică, caracterizată prin episoade maniacale și depresive, care este frecvent însoțită de comorbidități endocrine: disfuncții tiroidiene și sindrom metabolic, cu impact clinic semnificativ în practica medicală. **Scop.** A fost urmărită identificarea prevalenței și tipologiei comorbidităților endocrine la pacienții diagnosticați cu tulburare afectivă bipolară, precum și impactul acestora asupra evoluției clinice. **Material și metode.** A fost realizată o meta-analiză sistematică a literaturii științifice publicate între anii 2015–2025. În analiza cantitativă au fost incluse 10 articole relevante. Parametrii analizați au fost: prevalența disfuncțiilor tiroidiene, a sindromului metabolic, medicația utilizată, frecvența recăderilor afective, analizate prin testele χ^2 și Pearson. **Rezultate.** Hipotiroidismul subclinic a fost identificat la 19,6% dintre pacienții cu tulburare afectivă bipolară, iar hipertiroidismul în 6,2%. Sindromul metabolic a fost raportat în 47,3% din cazuri, mai frecvent la pacienții tratați cu quetiapină, olanzapină și stabilizatori timici (acid valproic, lamotrigină). S-a constatat o asociere semnificativă între comorbiditățile endocrine și recăderile afective ($p < 0,01$, test χ^2). Vulnerabilitatea endocrină a fost mai crescută la femei, într-un raport femei:bărbați de 1,8:1; ceea ce a demonstrat influența diferențiată a devierilor hormonale în evoluția bolii și manifestărilor clinice. **Concluzii.** A fost confirmată prezența comorbidităților endocrine la pacienții cu tulburare afectivă bipolară. Rezultatele au demonstrat necesitatea evaluării și gestionării integrate a pacienților cu tulburare afectivă bipolară cu comorbidități endocrine în optimizarea managementului terapeutic. **Cuvinte-cheie:** tulburare afectivă bipolară, endocrinopatie, test χ^2 .

ENDOCRINE COMORBIDITIES IN PATIENTS WITH BIPOLAR AFFECTIVE DISORDER

Mihaela Sacuțanu, Valentin Oprea

Scientific adviser: Valentin Oprea

Department of Mental Health, Medical Psychology and Psychotherapy,
Nicolae Testemițanu University, Chișinău, Republic of Moldova

Introduction. Bipolar affective disorder is described as a severe, recurrent, and chronic mental illness, characterized by manic and depressive episodes. It is frequently associated with endocrine comorbidities such as thyroid dysfunctions and metabolic syndrome, which have a significant clinical impact in medical practice. **Objective.** This study aimed to identify the prevalence and types of endocrine comorbidities in patients diagnosed with bipolar affective disorder, as well as their impact on clinical evolution. **Material and methods.** A systematic meta-analysis of scientific literature published between 2015 and 2025 was conducted. Ten relevant articles were included in the quantitative analysis. The analyzed parameters were: prevalence of thyroid dysfunctions, metabolic syndrome, medications used, and frequency of affective relapses, assessed using χ^2 and Pearson tests. **Results.** Subclinical hypothyroidism was identified in 19.6% of patients with bipolar affective disorder, and hyperthyroidism in 6.2% of cases. Metabolic syndrome was reported in 47.3% of cases, more frequently in patients treated with quetiapine, olanzapine, and mood stabilizers (valproic acid, lamotrigine). A significant association was found between endocrine comorbidities and affective relapses ($p < 0.01$, χ^2 test). Endocrine vulnerability was higher in women, with a female-to-male ratio of 1.8:1, demonstrating the differential influence of hormonal deviations on the course and clinical manifestations of the disorder. **Conclusion.** The presence of endocrine comorbidities in patients with bipolar affective disorder was confirmed. The results highlight the need for integrated evaluation and management of patients with bipolar disorder and endocrine comorbidities in order to optimize therapeutic outcomes. **Keywords:** bipolar affective disorder, endocrinopathy, χ^2 test.